

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**

**"ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ – ΞΕΝΑΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΡΥΜΩΝ
ΚΑΙ
ΧΩΡΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ"**

2^η ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

1. Συνοπτική Περιγραφή Επαγγέλματος (Job Profile)	3
2. Ανάλυση επαγγελματικών δραστηριοτήτων (Task Analysis)	4
3. Τελικές Εξετάσεις Πιστοποίησης	6
3.1 Το θεωρητικό μέρος των εξετάσεων	7
3.1.1 Διαδικασία	7
α) Σκοπός.....	7
β) Περιεχόμενο εξέτασης.....	7
γ) Διαδικασία εξέτασης	7
δ) Διάρκεια εξετάσεων	8
3.1.2 Στοχοθεσία εξεταστέας ύλης.....	8
3.2 Το πρακτικό μέρος εξετάσεων	11
3.2.1 Διαδικασία	11
α) Σκοπός.....	11
β) Περιεχόμενο εξέτασης.....	11
γ) Διαδικασία εξέτασης	11
δ) Διάρκεια εξετάσεων	11
3.2.2 Στοχοθεσία εξεταστέας ύλης.....	12
4. Κατάλογος ερωτήσεων	14
4.1. Απογραφή και παρακολούθηση Φυσικών Οικοσυστημάτων.....	14
4.2. Εφαρμογή Σχεδίων και Κανονισμών Διαχείρισης	17
4.3. Περιβαλλοντική εκπαίδευση – ενημέρωση.....	20
4.4. Προστασία Φυσικών Περιοχών	21
4.5. Εφαρμογή Νομοθεσίας και Στελέχωση Φυλακίων	22
4.6. Ασφάλεια Επισκεπτών και παροχή Πρώτων Βοηθειών.....	25

1. Συνοπτική Περιγραφή Επαγγέλματος (Job Profile)

Το επάγγελμα του Επιμελητή - Ξεναγού Εθνικών Δρυμών και Χώρων Αναψυχής, προσδιορίζεται από τα εξής ιδιαίτερα χαρακτηριστικά:

1.1 Γνώσεις - Ικανότητες

Ο Επιμελητής - Ξεναγός Εθνικών Δρυμών και Χώρων Αναψυχής είναι κάτοχος διπλώματος Ι.Ε.Κ. αντίστοιχης ειδικότητας, ο οποίος έχει πιστοποιήσει ειδικές γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και εμπειρίες που τον καθιστούν ικανό να εφαρμόζει αποφάσεις και να κατευθύνει ενέργειες και μέτρα προστασίας, οργάνωσης και λειτουργίας των εθνικών δρυμών και προστατευόμενων γενικά περιοχών, καθώς και των χώρων υπαίθριας αναψυχής και συναφών δραστηριοτήτων.

1.2 Επαγγελματικό πεδίο

Η επαγγελματική κατάρτιση και η πρακτική εξάσκηση του Επιμελητή - Ξεναγού Εθνικών Δρυμών και Χώρων Αναψυχής, τον καθιστούν ικανό για την παροχή εξαρτημένης εργασίας σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (δημόσιο, ΟΤΑ, σύλλογοι, οργανισμοί, τουριστικές επιχειρήσεις κ.α.), που έχουν την αρμοδιότητα διαχείρισης εθνικών δρυμών και λοιπών προστατευόμενων περιοχών, αλσών, περιαστικών δασών, δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής (χώροι διημέρευσης - πικνίκ -, θέσεις θέας, κατασκηνώσεις, αθλητικά κέντρα, κ.λ.π.), εγκαταστάσεων ορεινού τουρισμού (χιονοδρομικά κέντρα, ορεινά καταφύγια κ.λ.π.), θηραματικών αποθεμάτων (καταφύγια θηραμάτων, εκτροφεία θηραμάτων, ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές) ζωολογικών πάρκων και κήπων, βοτανικών κήπων και εγκαταστάσεων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης που σχετίζονται με το φυσικό περιβάλλον (μουσεία φυσικής ιστορίας, οικομουσεία, κέντρα επισκεπτών σε προστατευόμενες περιοχές και χώρους αναψυχής κ.λ.π.).

1.3 Επαγγελματικά καθήκοντα - δραστηριότητες

Ο Επιμελητής - Ξεναγός Εθνικών Δρυμών και Χώρων Αναψυχής μπορεί να εκτελεί τις ακόλουθες επαγγελματικές δραστηριότητες και καθήκοντα στις περιοχές ή εγκαταστάσεις που αναφέρονται παραπάνω, με την καθοδήγηση του υπευθύνου για την διαχείρισή τους:

1. Απογραφή και Παρακολούθηση Φυσικών Οικοσυστημάτων
2. Εφαρμογή Σχεδίων και Κανονισμών Διαχείρισης
3. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση - Ενημέρωση
4. Προστασία Φυσικών Περιοχών
5. Εφαρμογή Νομοθεσίας και Στελέχωση Φυλακίων
6. Ασφάλεια Επισκεπτών και Παροχή Πρώτων Βοηθειών

2. Ανάλυση επαγγελματικών δραστηριοτήτων (Task Analysis)

2.1. Για την Απογραφή και Παρακολούθηση Φυσικών Οικοσυστημάτων θα πρέπει να είναι ικανός να κάνει τις εξής ενέργειες:

- Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας, κυρίως αυτών που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών της άγριας πανίδας, κυρίως αυτών που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.
- Συγκέντρωση στοιχείων για την κατάσταση και τις μεταβολές των βιοτόπων και των φυσικών οικοσυστημάτων.

2.2 Για την Εφαρμογή Σχεδίων και Κανονισμών Διαχείρισης θα πρέπει να είναι ικανός να κάνει τις εξής ενέργειες:

- Συγκέντρωση φυσικοβιολογικών και κοινωνικοοικονομικών στοιχείων για την εκπόνηση ή εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης εθνικών δρυμών και προστατευόμενων γενικά περιοχών, καθώς και μελετών οργάνωσης και λειτουργίας χώρων υπαίθριας αναψυχής.
- Υλοποίηση ή επίβλεψη και παρακολούθηση ενεργειών χειρισμού της βλάστησης, του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου, σε προστατευόμενες περιοχές και χώρους υπαίθριας αναψυχής.
- Εκτέλεση - συντήρηση ή επίβλεψη έργων και εγκαταστάσεων υποδομής, καθώς και ευκολιών εξυπηρέτησης των επισκεπτών σε προστατευόμενες περιοχές, χώρους αναψυχής και συναφείς δραστηριότητες.
- επικοινωνία και συνεργασία με τον τοπικό πληθυσμό και τους φορείς για την ορθολογική ανάδειξη και λειτουργία προστατευόμενων περιοχών, χώρων αναψυχής και συναφών δραστηριοτήτων.

2.3. Για την περιβαλλοντική εκπαίδευση- ενημέρωση θα πρέπει να:

- Εφαρμόζει προγράμματα και ενέργειες περιβαλλοντικής ερμηνείας και πληροφόρησης - ενημέρωσης των επισκεπτών.
- Αναλαμβάνει την ξενάγηση επισκεπτών σε θέσεις και σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.
- Στελεχώνει τη λειτουργία μουσείων και λοιπών δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής

εκπαίδευσης και ενημέρωσης.

2.4. Για την Προστασία Φυσικών Περιοχών θα πρέπει είναι ικανός να:

- Εντοπίζει τους κινδύνους που απειλούν τα δάση και το φυσικό περιβάλλον και συνεργάζεται ή εφαρμόζει τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση τους.
- Συμμετέχει ενεργά στις διάφορες φάσεις του αντιπυρικού αγώνα και της αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών.

2.5. Για την Εφαρμογή Νομοθεσίας και Στελέχωση Φυλακίων θα πρέπει να είναι ικανός για τις εξής ενέργειες:

- Συνεργασία με αρμόδια όργανα και έλεγχος εφαρμογής των σχετικών νόμων, κανονισμών ή αποφάσεων για τα δάση, τις προστατευόμενες περιοχές, τους χώρους αναψυχής και το φυσικό περιβάλλον γενικότερα.
- Συνεργασία με αρμόδια όργανα και έλεγχος εφαρμογής των σχετικών νόμων, κανονισμών ή αποφάσεων για την προστασία και χρήση των μέσων, των εγκαταστάσεων και ευκολιών διαχείρισης και εξυπηρέτησης των επισκεπτών.
- Στελέχωση φυλακίων και πραγματοποίηση περιπολιών για την κατόπτευση φυσικών πόρων και των ιδιαίτερων αξιών τους, καθώς και την παρακολούθηση των έργων και εγκαταστάσεων υποδομής και ευκολιών αναψυχής και για τον εντοπισμό τυχόν ζημιών και παρανομιών.
- Συνεργασία με τα αρμόδια όργανα για τη δίωξη των παραβατών, την κατάσχεση μέσων παράνομων πράξεων κ.λ.π.

2.6. Για την Ασφάλεια των Επισκεπτών και την Παροχή Πρώτων Βοηθειών σε περιπτώσεις ατυχημάτων, θα πρέπει να:

- Εντοπίζει τις περιοχές ή τα σημεία, σε συνδυασμό με τη χρονική συγκυρία, όπου είναι πιθανόν να ελλοχεύουν κίνδυνοι κατά της υγείας και ασφάλειας των επισκεπτών.
- Λαμβάνει τις κατάλληλες προφυλάξεις και συνεργάζεται στην εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για τον περιορισμό των κινδύνων αυτών και των συνεπειών τους.
- Παρέχει τις πρώτες βοήθειες σε παθόντα άτομα.
- Προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες σε περίπτωση που σε κάποιο άτομο προκληθεί σοβαρό ατύχημα.

3. Τελικές Εξετάσεις Πιστοποίησης

Για την απόκτηση του Διπλώματος Ι.Ε.Κ. της ειδικότητας **Επιμελητής Ξεναγός Εθνικών Δρυμών και Χώρων Αναψυχής** πρέπει να ικανοποιηθούν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Επιτυχής ολοκλήρωση της φοίτησης στο Ι.Ε.Κ. και απόκτηση της βεβαίωσης επαγγελματικής κατάρτισης.

β) Επιτυχία στο Θεωρητικό Μέρος των τελικών εξετάσεων.

γ) Επιτυχία στο Πρακτικό Μέρος των τελικών εξετάσεων.

Για το σκοπό αυτό, στη Κ.Υ. του Ο.Ε.Ε.Κ., συγκροτείται Κεντρική Εξεταστική Επιτροπή Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ.) που έχει ως έργο την ευθύνη για την ομαλή και αδιάβλητη διεξαγωγή των εξετάσεων, την εποπτεία, κατεύθυνση και συντονισμό του έργου των Π.Ε.Ε.Π.

Κατά τις εξεταστικές περιόδους συγκροτούνται Περιφερειακές Εξεταστικές Επιτροπές Πιστοποίησης (Π.Ε.Ε.Π.). Οι Π.Ε.Ε.Π. έχουν ως έργο την οργάνωση και εφαρμογή των διαδικασιών των σχετικών με τις εξετάσεις στην περιφέρειά τους με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες αποφάσεις του Ο.Ε.Ε.Κ. και τις οδηγίες της Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ.

Η Πιστοποίηση Επαγγελματικής Κατάρτισης βασίζεται σε τελικές εξετάσεις Θεωρητικού και Πρακτικού Μέρους, που διεξάγονται σε εθνικό επίπεδο με βάση τον ισχύοντα, κατά την διεξαγωγή των εξετάσεων, Κανονισμό Κατάρτισης κάθε ειδικότητας.

Οι ενδιαφερόμενοι που απέτυχαν, μπορούν να συμμετέχουν εκ νέου στις Εξετάσεις Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης χωρίς περιορισμό, οποτεδήποτε αυτές διεξάγονται.

Εξετασθείς, ο οποίος πέτυχε στο Πρακτικό ή Θεωρητικό Μέρος των εξετάσεων κατοχυρώνει την επιτυχία του στο μέρος αυτό για τρία (3) συνεχή έτη, κατά τη διάρκεια των οποίων συμμετέχει μόνο στις εξετάσεις του μέρους στο οποίο απέτυχε. Η τριετία αρχίζει από την επόμενη ημέρα της ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων των εξετάσεων στην έδρα της αρμόδιας Π.Ε.Ε.Π. και λήγει την ημέρα συμπλήρωσης τριών (3) ημερολογιακών ετών. Αν μέσα στο χρονικό διάστημα των τριών (3) ετών δεν πετύχει και στη δεύτερη δοκιμασία, υποχρεούται πλέον να συμμετέχει εκ νέου και στα δύο (2) μέρη των Εξετάσεων Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Θεωρητικό και Πρακτικό) με βάση τον ισχύοντα κάθε φορά Κανονισμό Κατάρτισης της ειδικότητάς του.

3.1 Το θεωρητικό μέρος των εξετάσεων

3.1.1 Διαδικασία

α) Σκοπός

Με τη διαδικασία των εξετάσεων του Θεωρητικού Μέρους επιδιώκεται να διαπιστωθεί αν ο απόφοιτος του Ι.Ε.Κ. κατέχει και είναι ικανός να χρησιμοποιεί, σε συγκεκριμένες επαγγελματικές εφαρμογές, τις θεωρητικές γνώσεις που απαιτούνται για την άσκηση του επαγγέλματος.

β) Περιεχόμενο εξέτασης

Η γραπτή δοκιμασία γίνεται με ερωτήσεις που προκύπτουν από το περιεχόμενο της προβλεπόμενης στοχοθεσίας του Θεωρητικού Μέρους και μπορεί να περιέχει θέματα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα (μαθήματα) που περιέχονται στην εξεταζόμενη θεματική ενότητα ή μέρος αυτών.

Τα γραπτά είναι ανώνυμα κατά τη συλλογή και βαθμολόγηση μετά από επικάλυψη των ονομάτων των υποψηφίων.

γ) Διαδικασία εξέτασης

Το πρόγραμμα εξέτασης για το Θεωρητικό Μέρος καταρτίζεται από την Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ. και μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Ε.Ε.Κ. ανακοινώνεται από την οικεία Π.Ε.Ε.Π.

Η Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ. μεταβιβάζει τα θέματα των γραπτών εξετάσεων στις επιτροπές των εξεταστικών κέντρων με τον προσφορότερο και ασφαλέστερο κατά την κρίση της τρόπο.

Οι υποψήφιοι υποχρεούνται να απαντήσουν σε όλα τα θέματα που έχουν δοθεί για επεξεργασία.

Μετά την εξάντληση του χρονικού ορίου αποχώρησης οι υποψήφιοι παραδίδουν τα γραπτά τους στους επιτηρητές οι οποίοι παρουσία του υποψηφίου καλύπτουν το μέρος του γραπτού που φέρει τα στοιχεία του υποψηφίου, με αδιαφανές κάλυμμα (αυτοκόλλητο).

Κάθε γραπτό δοκίμιο αξιολογείται από δυο (2) βαθμολογητές.

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την βαθμολογική κλίμακα από 1– 20.

Ως επιτυχών στο Θεωρητικό Μέρος θεωρείται αυτός που βαθμολογήθηκε με βαθμό δέκα (10) έως είκοσι (20).

Ο τελικός βαθμός προκύπτει από το άθροισμα των βαθμών των δυο (2) βαθμολογητών διαιρούμενος δια του δυο (2). Σε περίπτωση αναβαθμολόγησης ισχύει ο βαθμός του αναβαθμολογητή.

Η βαθμολόγηση γίνεται με ακέραιο βαθμό. Αν μετά τη διαίρεση του αθροίσματος των βαθμών των δυο (2) βαθμολογητών προκύπτει δεκαδικός αριθμός, ο βαθμός αυτός στρογγυλοποιείται στον αμέσως επόμενο (εάν το δεκαδικό στοιχείο είναι ≥ 0.5) ή προηγούμενο (εάν το δεκαδικό στοιχείο είναι < 0.5) ακέραιο βαθμό.

Γραπτό δοκίμιο των Εξετάσεων Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης, αναβαθμολογείται μόνο στην περίπτωση που η διαφορά βαθμολογίας μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου βαθμολογητή είναι μεγαλύτερη των τριών (3) μονάδων, από μέλος της οικείας ομάδας αναβαθμολογητών το οποίο ορίζει η Επιτροπή του Βαθμολογικού Κέντρου.

Επανεξέταση ή αναβαθμολόγηση πέραν της ανωτέρω προβλεπόμενης δεν επιτρέπεται.

Η αξιολόγηση των γραπτών δοκιμίων γίνεται με αντικειμενική και δίκαιη κρίση και δεν

απαιτείται αιτιολόγηση από τον βαθμολογητή ή τον αναβαθμολογητή.

δ) Διάρκεια εξετάσεων

Η εξέταση του Θεωρητικού Μέρους διαρκεί τρεις (3) ώρες.

3.1.2 Στοχοθεσία εξεταστέας ύλης

Για την πιστοποίηση της επαγγελματικής ικανότητας, κατά το Θεωρητικό Μέρος, οι υποψήφιοι της ειδικότητας **Επιμελητής Ξεναγός Εθνικών Δρυμών και Χώρων Αναψυχής** εξετάζονται σε γενικά θέματα επαγγελματικών γνώσεων και ικανοτήτων και επίσης σε ειδικές επαγγελματικές γνώσεις και ικανότητες, που περιλαμβάνονται αποκλειστικά στη στοχοθεσία του Θεωρητικού Μέρους της ειδικότητας.

3.1.2.1 Απογραφή και παρακολούθηση Φυσικών Οικοσυστημάτων.

- Γενικές γνώσεις μορφολογίας, φυσιολογίας, οικολογίας και κατάταξης των φυτικών οργανισμών.
- Γνώση των ειδών της Ελληνικής χλωρίδας, των μορφολογικών γνωρισμάτων και βιολογικών απαιτήσεων, ιδιαίτερα για τα είδη που είναι αντιπροσωπευτικά, σπάνια ή απειλούμενα με εξαφάνιση.
- Γενικές γνώσεις ζωολογίας και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, της βιολογίας - οικολογίας των ειδών της Ελληνικής πανίδας, ιδιαίτερα αυτών που είναι αντιπροσωπευτικά, σπάνια ή απειλούμενα με εξαφάνιση.
- Γνώση και κατανόηση της έννοιας των οικοσυστημάτων, των σχέσεων βιοτικών και αβιοτικών παραγόντων στη λειτουργία του οικοσυστήματος και της ποικιλίας των Ελληνικών οικοσυστημάτων.

3.1.2.2 Εφαρμογή Σχεδίων και Κανονισμών Διαχείρισης

- Γνώση και κατανόηση των βασικών γνωρισμάτων του θεσμού των προστατευόμενων περιοχών (βασικές έννοιες, πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας, σκοπός, κριτήρια επιλογής, κατηγορίες).
- Βασικές αρχές και μέσα διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών (οριοθέτηση, ζωνοποίηση, διατήρηση ιδιαίτερων αξιών, εξυπηρέτηση επισκεπτών, ενοποίηση στην περιφέρεια, διαχειριστικό σχέδιο, διαχειριστική αρχή).
- Γνώση και κατανόηση των σκοπών και των βασικών αρχών οργάνωσης και διαχείρισης αλσών, περιαστικών δασών και χώρων υπαίθριας αναψυχής.

- Οργάνωση δραστηριοτήτων και ευκολιών σε προστατευόμενες περιοχές και σε χώρους υπαίθριας αναψυχής για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών.
- Γνώση και κατανόηση του συστήματος των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα και κυρίως των εθνικών δρυμών με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τα προβλήματα διαχείρισής τους.
- Βασικές γνώσεις Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

3.1.2.3 Περιβαλλοντική εκπαίδευση - ενημέρωση

- Γνώση και κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των Ελληνικών φυσικών οικοσυστημάτων και των ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας και άγριας πανίδας.
- Γνώση και κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και των αξιών (οικολογικών, αισθητικών, πολιτιστικών) και εθνικών δρυμών και προστατευόμενων γενικά περιοχών της χώρας.
- Έννοια και αρχές δημοσίων σχέσεων - επικοινωνίας.
- Στοιχεία εφαρμοσμένης κοινωνιολογίας - κοινωνικής ψυχολογίας.
- Τεχνικές και μέσα επικοινωνίας και περιβαλλοντικής ερμηνείας.

3.1.2.4 Προστασία Φυσικών Περιοχών

- Βασικές γνώσεις των κινδύνων που απειλούν τα δάση από βιολογικούς παράγοντες (παράσιτα, μύκητες, έντομα) και των μέτρων αντιμετώπισής τους.
- Βασικές γνώσεις των κινδύνων που απειλούν τα δάση και το φυσικό περιβάλλον από αβιολογικούς παράγοντες (ξηρασία, ρύπανση περιβάλλοντος) και από ανθρωπογενείς (βοσκή, καταπατήσεις) επιδράσεις (εκτός από πυρκαγιές) και των μέτρων αντιμετώπισής τους
- Βασικές γνώσεις κατάσβεσης δασικών πυρκαγιών και αντιμετώπισης των πυρκαγιών στην πράξη.

3.1.2.5 Εφαρμογή Νομοθεσίας και Στελέχωση Φυλακίων

- Γνώση και κατανόηση στοιχείων της νομοθεσίας που διέπει τα δάση και το φυσικό περιβάλλον (ιδιοκτησία, διαχείριση, προστασία δασών, δασικοί υπάλληλοι, δασική υπηρεσία) συμπεριλαμβανομένης της θήρας και της αλιείας ορεινών υδάτων.
- Γνώση των μέσων και μεθόδων υλοποίησης της δασικής νομοθεσίας.
- Γνώση και κατανόηση της νομοθεσίας που διέπει τις προστατευόμενες περιοχές και τη διαχείρισή τους.

3.1.2.6 Ασφάλεια Επισκεπτών και παροχή Πρώτων Βοηθειών.

- Γνώση και κατανόηση του περιβάλλοντος και των συνθηκών εργασίας σε προστατευόμενες περιοχές και χώρους υπαίθριας αναψυχής.
- Γνώση και διάκριση των κινδύνων, των πηγών πρόκλησης ατυχημάτων και των μέτρων προφύλαξης σε φυσικά οικοσυστήματα.
- Γνώση του απαραίτητου εξοπλισμού και εφοδίων ατομικής προστασίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση των συνεπειών πιθανών κινδύνων κατά την παραμονή στο ύπαιθρο.
- Γνώση μεθόδων και τεχνικών παροχής πρώτων βοηθειών.
- Γνώση διαδικασίας και κανόνων έγκαιρης και ασφαλούς μεταφοράς σε περιπτώσεις σοβαρών ατυχημάτων.

3.2 Το πρακτικό μέρος εξετάσεων

3.2.1 Διαδικασία

α) Σκοπός

Κατά τη δοκιμασία του Πρακτικού Μέρους ελέγχονται οι επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες του εξεταζομένου, όπως αυτές περιγράφονται στη Συνοπτική Περιγραφή Επαγγέλματος (Job Profile), στη στοχοθεσία εξεταστέας ύλης του επαγγέλματος και τα επιμέρους επαγγελματικά καθήκοντα του Κανονισμού Κατάρτισης της ειδικότητας.

β) Περιεχόμενο εξέτασης

Η εξέταση των υποψηφίων στο Πρακτικό Μέρος γίνεται σε εργαστήρια των Ι.Ε.Κ. ή σε εργαστηριακούς ή εργασιακούς χώρους, όπου οι υποψήφιοι πραγματοποίησαν την πρακτική ή εργαστηριακή τους άσκηση κατά την περίοδο της Κατάρτισής τους ή σε εργαστήρια άλλων μονάδων (εκπαιδευτικών ή επαγγελματικών) που κατά την κρίση της οικείας Π.Ε.Ε.Π. καλύπτουν τις απαιτήσεις αξιολόγησης.

Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε θέματα που περιλαμβάνονται στην στοχοθεσία των δεξιοτήτων και ικανοτήτων της ειδικότητας και μπορούν να πραγματοποιηθούν στους επιλεγμένους χώρους αξιολόγησης.

Στο εργαστήριο μπορούν ταυτόχρονα να εξετάζονται περισσότεροι του ενός υποψήφιοι, με διαφορετικά θέματα και ανάλογα με τη δυνατότητα των συγκεκριμένων χώρων.

Οι εξεταστές βρίσκονται στον ίδιο χώρο και μετά την πάροδο εύλογου χρόνου ελέγχουν τις πραγματοποιηθείσες ασκήσεις και τα αποτελέσματα των έργων και εφόσον κρίνουν ότι αυτό χρειάζεται ή απαιτείται από το είδος εξέτασης, προχωρούν και σε προφορικές ερωτήσεις - διευκρινίσεις επί του εκτελεσθέντος έργου.

Κάθε υποψήφιος εξετάζεται και βαθμολογείται από τρεις εξεταστές οι οποίοι ορίζονται από τον Ο.Ε.Ε.Κ., ύστερα από πρόταση της οικείας Π.Ε.Ε.Π. και εκπροσωπούν τον Ο.Ε.Ε.Κ. και τους κοινωνικούς εταίρους σε περιφερειακό επίπεδο. Ο υποψήφιος θεωρείται επιτυχών εφόσον οι δύο (2) από τους τρεις (3) εξεταστές τον χαρακτηρίσουν επιτυχόντα.

γ) Διαδικασία εξέτασης

Το πρόγραμμα εξέτασης του Πρακτικού Μέρους για κάθε ειδικότητα ανακοινώνεται από την Π.Ε.Ε.Π. Η διάρκεια του εξεταστικού προγράμματος της πρακτικής δοκιμασίας εξαρτάται από τον αριθμό των υποψηφίων σε κάθε περιφέρεια και τη διατιθέμενη υποδομή.

Οι υποψήφιοι προσέρχονται στο συγκεκριμένο εργαστήριο ή εργασιακό χώρο την ημέρα και ώρα που έχει οριστεί για την εξέτασή τους.

Οι υποψήφιοι μπορούν να εξετάζονται σε περισσότερα από ένα εργαστήρια αν η ειδικότητα και η δέσμη των εξεταζομένων θεμάτων το επιτρέπουν κατά την κρίση της εξεταστικής επιτροπής.

δ) Διάρκεια εξετάσεων

Το Πρακτικό Μέρος εξετάζεται για **τρεις (3) ώρες**.

3.2.2 Στοχοθεσία εξεταστέας ύλης

Για την πιστοποίηση της επαγγελματικής ικανότητας, κατά το Πρακτικό Μέρος, οι υποψήφιοι της ειδικότητας **Επιμελητής - Ξεναγός Εθνικών Δρυμών και Χώρων Αναψυχής**, εξετάζονται σε γενικά θέματα επαγγελματικών γνώσεων και ικανοτήτων και επίσης σε ειδικές επαγγελματικές γνώσεις και ικανότητες, που περιλαμβάνονται αποκλειστικά στη στοχοθεσία του πρακτικού μέρους της ειδικότητας.

3.2.2.1 Απογραφή και παρακολούθηση Φυσικών Οικοσυστημάτων.

- Αναγνώριση βοτανικών χαρακτηριστικών (φυτικοί ιστοί, όργανα) των φυτικών οργανισμών.
- Αναγνώριση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας, ιδιαίτερα των δασικών ειδών και των ειδών με ιδιαίτερο ενδιαφέρον (αντιπροσωπευτικά, σπάνια ή απειλούμενα με εξαφάνιση).
- Αναγνώριση ζώων, των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους και των βιοτόπων τους, κυρίως για τα άγρια ζώα και πτηνά.
- Διατροφή, περιποίηση, υγιεινή, εξοικείωση με τα ζώα.
- Αναγνώριση και κατανόηση των παραγόντων του περιβάλλοντος σε φυσικά (δασικά) οικοσυστήματα.
- Καταγραφή γεγονότων και παρατηρήσεων πεδίου σε ημερολόγιο εργασίας.

3.2.1.2 Εφαρμογή Σχεδίων και Κανονισμών Διαχείρισης

- Αναγνώριση και κατανόηση του περιβάλλοντος, των χαρακτηριστικών, των ιδιαίτερων αξιών και των προβλημάτων διαχείρισης των εθνικών δρυμών της χώρας και άλλων προστατευόμενων περιοχών.
- Αναγνώριση και κατανόηση του περιβάλλοντος, και των προβλημάτων διαχείρισης (προστασία, οργάνωση και λειτουργία) των χώρων υπαίθριας αναψυχής και συναφών δραστηριοτήτων.
- Αναγνώριση και κατανόηση στοιχείων σε χάρτες, σχεδιαγράμματα, σχέδια εφαρμογής και έντυπα εργασίας.
- Προσανατολισμός και προσδιορισμός σε χάρτες και επί του πεδίου της θέσης στην οποία αναφέρονται διαχειριστικά μέσα ή μέτρα και σχετικά γεγονότα υλοποίησης της διαχείρισης (προστασία, οργάνωση και λειτουργία) στην πράξη.

3.2.2.3. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση - Ενημέρωση

- Εξοικείωση με εγκαταστάσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης στη

χώρα μας, (μουσεία φυσικής ιστορίας, κέντρα πληροφόρησης) και κατανόηση των σκοπών και της λειτουργίας τους.

- Προσανατολισμός και προσδιορισμός επί του πεδίου της θέσης στην οποία αναφέρονται ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, αξίες και μέσα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ερμηνείας, σε προστατευόμενες περιοχές, χώρους αναψυχής και συναφείς δραστηριότητες.
- Εξοικείωση με τα μέσα δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας (πινακίδες, διαφάνειες, διοράματα κλπ.) σε προστατευόμενες περιοχές, χώρους αναψυχής και συναφείς δραστηριότητες.
- Εξοικείωση με τις μεθόδους εμπειρικής έρευνας της κοινής γνώμης στις δημόσιες σχέσεις (ερωτηματολόγιο, απλή συνέντευξη, κλπ.)

3.2.2.4. Προστασία Φυσικών Περιοχών

- Αναγνώριση βλαπτικών παραγόντων σε φυσικά οικοσυστήματα.
- Αναγνώριση εντόμων - μυκήτων.
- Κατανόηση μεθόδων καταπολέμησης προσβολών.
- Εξοικείωση με τα μέσα και εργαλεία κατάσβεσης πυρκαγιών και αντιμετώπισης πυρκαγιών στην πράξη.

3.2.2.5 Εφαρμογή Νομοθεσίας και Στελέχωση Φυλακίων

- Διαπίστωση παραβάσεων σχετικά με τη διατήρηση των δασών και των φυσικών οικοσυστημάτων, καθώς και για την οργάνωση και λειτουργία προστατευόμενων περιοχών, χώρων υπαίθριας αναψυχής και συναφών δραστηριοτήτων και κατανόηση των μέσων και των μεθόδων αντιμετώπισής τους.
- Εξοικείωση με τα όργανα εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας για το φυσικό περιβάλλον (δασικές υπηρεσίες, δασοφύλακες, θηροφύλακες, φύλακες δρυμών).

3.2.2.6 Ασφάλεια Επισκεπτών και παροχή Πρώτων Βοηθειών.

- Επισήμανση επικίνδυνων φάσεων εργασιών.
- Προσωπική ασφάλεια, εκμάθηση χρήσης και συντήρησης όπλων, ασφάλεια επισκεπτών.
- Παροχή πρώτων βοηθειών.

4. Κατάλογος ερωτήσεων

4.1. Απογραφή και παρακολούθηση Φυσικών Οικοσυστημάτων.

1. Από ποια μέρη αποτελείται ένα κύτταρο; Τι σχήμα μπορεί να έχουν τα κύτταρα;
2. Ποιο είναι το ποιο σύνηθες μέγεθος των κυττάρων; Ποιο μπορεί να είναι το μέγεθος των μικρότερων και ποιο το μέγεθος των μεγαλύτερων κυττάρων;
3. Τι είναι φυτικοί ιστοί;
4. Σε ποία όργανα του φυτού συναντούμε τους εμβρυώδεις ιστούς;
5. Τι είναι τα καταφρακτικά κύτταρα και σε ποια μέρη του φυτού κυρίως τα συναντούμε;
6. Σε ποιους ιστούς και ποια όργανα γίνεται η μεταφορά του νερού και των θρεπτικών συστατικών στα ανώτερα φυτά;
7. Τι είναι το κάμβιο και ποια η λειτουργία του;
8. Γιατί δημιουργούνται ετήσιοι δακτύλιοι στους κορμούς των δένδρων; Γιατί στα τροπικά δένδρα δεν υπάρχουν ετήσιοι δακτύλιοι;
9. Αναφέρατε ορισμένους τύπους (μορφές) ριζικού συστήματος.
10. Τι είναι ο εγγενής και τι ο αγενής πολλαπλασιασμός;
11. Σε ποιο εύρος θερμοκρασιών εκδηλώνεται κυρίως το φαινόμενο της ζωής;
12. Ποιοι εξωτερικοί παράγοντες είναι απαραίτητοι για τη διαβίωση των φυτών;
13. Ποιο είναι το σημαντικότερο χημικό στοιχείο που συμμετέχει στη δομή των φυτών; Από ποια πηγή το προμηθεύονται και με ποια όργανα;
14. Με ποια όργανα γίνεται η λειτουργία της διαπνοής;
15. Ποιοι είναι αυτότροφοι και ποιοι ετερότροφοι οργανισμοί;
16. Δώστε έναν απλό ορισμό της φυτοσύνθεσης. Ποιες ουσίες αναλώνονται και ποιες παράγονται κατά την φωτοσύνθεση;
17. Ποια είναι η αντίστροφη της φωτοσύνθεσης χημική αντίδραση; Αναφέρατε μερικά παραδείγματα;
18. Από που προέρχεται ο άνθρακας που περιέχουν τα ορυκτά καύσιμα; (πετρέλαιο, λιγνίτης κ.λ.π.).
19. Από ποια πηγή και με ποια διαδικασία προμηθεύονται άζωτο τα ανώτερα φυτά στα φυσικά οικοσυστήματα;
20. Τι είναι τα παράσιτα; Να αναφέρετε δύο παραδείγματα παρασίτων οργανισμών.
21. Τι είναι η μυκόρριζα και ποια η λειτουργία της;
22. Ποιες είναι η διαφορές μεταξύ φυτών και ζώων;
23. Τι εννοούμε με τους όρους κρυπτόγαμα και φανερόγαμα, σπυριόφυτα και σπερματοφύτα;
24. Με βάση ποια όργανα των φυτών γίνεται η συστηματική κατάταξή τους;
25. Σε ποια μεγάλα αθροίσματα διακρίνεται το φυτικό βασίλειο;
26. Ποιες υποδιαιρέσεις περιλαμβάνει το σύστημα κατάταξης των φυτών; Ισχύει το ίδιο και για τα ζώα;
27. Επιχειρήστε την κατάταξη της δασικής οξιάς (*Fagus silvatica*) και της κεφαλληνιακής ελάτης (*Abies cephalonica*) από το άθροισμα μέχρι το είδος.
28. Τι εννοούμε με τον όρο χλωρίδα και τι με τον όρο βλάστηση μιας περιοχής;
29. Τι εννοούμε με τους όρους "δασικά είδη" φυτών και "δασοπονικά είδη" φυτών;
30. Τι εννοούμε με τους όρους "κοσμοπολίτικα" και "ενδημικά" είδη φυτών;
31. Τι εννοούμε με τους όρους "αυτόχθονα", "ξενικά" και "εξωτικά" είδη φυτών;

32. Αναφέρετε δύο χαρακτηριστικά είδη σκιοφίλων και δύο χαρακτηριστικά είδη φωτόφιλων δένδρων του ελληνικού δάσους.
33. Τι εννοούμε με τους όρους "οξύφυλλα είδη" και "ασβεστόφιλα είδη"; Αναφέρετε δύο παραδείγματα οξύφυλλων δασικών δένδρων.
34. Αναφέρετε τέσσερα υγρόφιλα παραποτάμια είδη του ελληνικού δάσους.
35. Πόσα είδη πεύκων έχουμε στην Ελλάδα; Αναφέρετε δύο θερμόβια και δύο ψυχρόβια είδη πεύκων.
36. Σε ποιες περιοχές της Ελλάδας εμφανίζεται η ερυθρελάτη;
37. Σε ποιες περιοχές της Ελλάδας εμφανίζεται η δασική πεύκη;
38. Ποια είναι η περιοχή φυσικής εξάπλωσης της τραχείας πεύκης;
39. Πόσα είδη δρυών έχουμε στην Ελλάδα; Ποια είδη δρυός είναι αιθαλή; Ποιο είδος δρυός φύτευται σε μεγαλύτερο υψόμετρο; Σε ποιες περιοχές εμφανίζεται η χνοώδης ποδισκοφόρος δρυς στην Ελλάδα; Ποια δρυς είναι ενδημική στην Ελλάδα;
40. Πόσα είδη σφενδάμνων έχουμε στην Ελλάδα; Ποια από αυτά είναι δένδρα πρώτου μεγέθους; Ποιο είναι αιθαλές και ποια η περιοχή φυσικής εξάπλωσής του;
41. Πόσα είδη αρκεύθου (*Juniperus*) έχουμε στην Ελλάδα; Ποιο από αυτά είναι ενδημικό της Πελοποννήσου;
42. Να αναφέρετε τέσσερα (4) "ευγενή πλατύφυλλα" είδη δένδρων.
43. Πόσα είδη ελάτης έχουμε στην Ελλάδα και ποια είναι ενδημικά της Ελλάδος; Σε ποιες περιοχές της Ελλάδος εμφανίζονται;
44. Σε ποιες περιοχές της Ελλάδος εμφανίζεται η λευκόδερμος πεύκη;
45. Ποιο είναι το νοτιότερο όριο φυσικής εξάπλωσής της οξιάς στην Ελλάδα;
46. Πόσα είναι περίπου τα μέχρι σήμερα γνωστά είδη του φυτικού βασιλείου; α. 6.000, β. 250.000 ή γ. 400.000;
47. Πόσα περίπου είδη φυτών περιλαμβάνει η Ελληνική χλωρίδα;
48. Πόσα περίπου είναι τα δασικά είδη και πόσα τα δασοπονικά είδη φυτών της Ελλάδας;
49. Πόσα περίπου ενδημικά φυτά υπάρχουν στην Ελλάδα; α. 420, β. 1060 ή γ. 1220;
50. Ποιες οι μέθοδοι απογραφής του πληθυσμού των θηραμάτων;
51. Τι είναι οι καθημερινές μετακινήσεις των ζώων;
52. Περιγράψτε τη μέθοδο καθορισμού της ηλικίας των χηνομόρφων από τα ουριαία πτερά.
53. Ποιες οι τροφικές συνήθειες, η περίοδος αναπαραγωγής, τα είδη βιοτόπων και η εξάπλωση στην Ελλάδα του αγριόχοιρου (*Sus scrofa*);
54. Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τη γεωγραφική εξάπλωση τα είδη βιοτόπων που προτιμά, το είδος της τροφής και την περίοδο αναπαραγωγής του λύκου (*Canis lupus*).
55. Περιγράψτε τέσσερα (4) ιδιαίτερα (μορφολογικά) χαρακτηριστικά του ελαφιού (*Cervus elaphus*) και να αναφέρετε την περίοδο και τις χαρακτηριστικές συνήθειες αναπαραγωγής του.
56. Ποια είναι η ζώνη εξάπλωσης του ζαρκαδιού στη χώρα μας;
57. Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του αγριόγιδου (*Rupicapra rupicapra*), τις συνήθειες του και την περίοδο αναπαραγωγής του.
58. Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κρητικού αίγαγρου (*Capra aegagrus cretica*).
59. Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τη γεωγραφική εξάπλωση στη χώρα μας, τα είδη βιοτόπων, το είδος τροφής και την περίοδο αναπαραγωγής της βίδρας ή ενιδρίδος (*Lutra lutra*).
60. Περιγράψτε τα χαρακτηριστικά και τη γεωγραφική εξάπλωση στη χώρα μας του αγριόγατου (*Felis silvestris*).

61. Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, την γεωγραφική εξάπλωση και τους βιότοπους του ροδοπελεκάνου (*Pelecanus onocrotalus*).
62. Αργυροπελεκάνος (*Pelecanus crispus*). Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, την εξάπλωση, τους βιότοπους και τους κινδύνους που απειλούν το είδος.
63. Να περιγράψετε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του θαλασσαετού (*Haliaeetus albicilla*).
64. Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του γυπαετού (*Gyraetus barbatus*).
65. Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του μαυρόγυπα (*Aegyrius heliaca*).
66. Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του Βασιλαετού (*Aquila heliaca*).
67. Ρήσος ή λύγκας (*Lynx lynx*). Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του είδους.
68. Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα την εξάπλωση, τους βιότοπους και τους κινδύνους που απειλούν το είδος *Platalea leucorobia* (Χουλιανομούτα).
69. Τι είναι η μετανάστευση των ζώων; Σε ποιες κατηγορίες διακρίνεται ανάλογα με το σκοπό για τον οποίο μεταναστεύουν τα ζώα;
70. Τι είναι οι επιδρομικές μεταναστεύσεις των ζώων;
71. Τι είναι αποδημητικά και τι ενδημικά πτηνά; Αναφέρετε παραδείγματα. Ποιες οι επιδράσεις της μετανάστευσης στα πτηνά;
72. Ποιες οι σπουδαιότερες θεωρίες για τα μέσα προσανατολισμού των πτηνών κατά τα μεταναστευτικά τους ταξίδια;
73. Ποια τα χαρακτηριστικά της τάξης των σαρκοφάγων (*Carnivora*);
74. Περιγράψτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τη γεωγραφική εξάπλωση στην Ελλάδα, τα είδη βιοτόπων, το είδος τροφής και την περίοδο αναπαραγωγής της αρκούδας;
75. Τι είδος βιοτόπων προτιμά το ελάφι (*Cervus elaphus*); Ποια η εξάπλωση του στη χώρα μας;
76. Ποια τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα από τα οποία μπορεί κανείς να διαγνώσει το φύλλο στο ζαρκάδι (*Carpeolus carpeolus*);
77. Ποιοι οι κύριοι βιότοποι του αγριόγιδου (*Rupicapra rupicapra*) στη χώρα μας.
78. Που είναι οι φυσικοί βιότοποι του κρητικού αιγάγρου (*Capra aegagrus cretica*); Πού αλλού υπάρχουν στην Ελλάδα; Ποιοι οι κίνδυνοι που απειλούν το είδος;
79. Ποια είδη θηλαστικών (εκτός από τα χειρόπτερα και τα τρωκτικά) της Ελλάδας που απειλούνται με εξαφάνιση γνωρίζετε (*Endangered*);
80. Πόσα είδη πουλιών της Ελλάδας απειλούνται με εξαφάνιση (*Endangered*); Αναφέρετε αυτά που απειλούνται με άμεση εξαφάνιση (είδη).
81. Ποιοι κίνδυνοι απειλούν τον ροδοπελεκάνο (*Pelecanus onocrotalus*); Αναφέρετε τα μέτρα προστασίας του.
82. Αναφέρετε την ζώνη εξάπλωσης, τους βιότοπους και τους κινδύνους που απειλούν το θαλασσαετό (*Haliaeetus albicilla*).
83. Αναφέρετε την ζώνη εξάπλωσης, τους βιότοπους και τους κινδύνους που απειλούν τον γυπαετό (*Gyraetus barbatus*).
84. Αναφέρετε την ζώνη εξάπλωσης, τους βιότοπους και τους κινδύνους που απειλούν τον μαυρόγυπα (*Aegyrius monochus*).
85. Ποια η εξάπλωση, το είδος βιοτόπων και οι κίνδυνοι που απειλούν το είδος *Aquila heliaca* (Βασιλαετός);
86. Περιγράψτε το βιότοπο και την ζώνη εξάπλωσης του ρήσου ή λύγματος (*Lynx lynx*). Γνωρίζετε βιότοπους στη χώρα μας όπου ζει και σήμερα το ζώο;
87. Πόσα είδη περιλαμβάνει η ιχθυοπανίδα του γλυκού νερού της Ελλάδας; Πόσα από αυτά ζουν

αποκλειστικά στα γλυκά νερά; Πόσα είναι τα ενδημικά της Ελλάδας και των νότιων περιοχών των γειτονικών χωρών.

88. Δώστε έναν ορισμό του «οικοσυστήματος».
89. Σε ένα χερσαίο οικοσύστημα ποια είδη οργανισμών είναι προμηθευτές ουσιών, ποια είναι πρωτεύοντες ποια αποικοδομητές;
90. Τι εννοούμε με τους όρους "πληθυσμός", "φυτοκοινότητα", "ζωοκοινότητα";
91. Τι εννοούμε με τους όρους "βιοκοινότητα", "βιογεωκοινότητα" και "βιόσφαιρα";
92. Τι εννοούμε με τον όρο βιοποικιλότητα μιας περιοχής;
93. Τι είναι τα θεροδάση και τι χειμωνοδάση και σε ποιες περιοχές της γης τα συναντάμε;
94. Τι εννοούμε με τον όρο βιομάζα;
95. Σε ποιο τύπο δασών του πλανήτη παράγεται η μεγαλύτερη ποσότητα βιομάζας και γιατί;
96. Τι είναι το «πρόδρομο» ή «πρόσκοπο οικοσύστημα» και τι είναι το «τελικό οικοσύστημα»;
97. Τι είναι προοδευτική διαδοχή των οικοσυστημάτων και τι είναι η οπισθοδρομική διαδοχή των οικοσυστημάτων;
98. Τι είναι το οικοσύστημα "κλίμαξ";
99. Τι είναι το παρθένο δάσος;
100. Μέχρι ποια ηλικία μπορεί να φτάσει η δρυς, η καστανιά, η *Pinus aristata*;
101. Τι είναι το ενδοδασογενές, το κρασπεδογενές και το υπαίθριο περιβάλλον του δάσους;
102. Τι είναι το πρεμνοφυές και τι το σπερμοφυές δάσος;
103. Τι είναι το ομήλικο και το κηπευτό δάσος;
104. Τι είναι το μικτό και το αμιγές δάσος;
105. Ποιες είναι οι ευνοϊκές και ποιες οι δυσμενείς επιδράσεις των πουλιών στο δάσος;
106. Ποιες είναι οι ευνοϊκές και ποιες οι δυσμενείς επιδράσεις των εντόμων στο δάσος;
107. Ποιοι είναι οι δύο βασικότεροι παράγοντες του αβιοτικού περιβάλλοντος που επηρεάζουν την ανάπτυξη των δασών;

4.2. Εφαρμογή Σχεδίων και Κανονισμών Διαχείρισης

1. Ποιοι ήταν οι βασικοί λόγοι που οδήγησαν στην καθιέρωση του θεσμού των προστατευόμενων περιοχών και την ίδρυση του πρώτου εθνικού πάρκου; Πώς εκδηλώθηκαν οι σχετικές ενέργειες;
2. Ποιος όρος χρησιμοποιήθηκε σε διεθνή κλίμακα για το χαρακτηρισμό των πρώτων προστατευόμενων περιοχών και τι υποδηλώνει γενικότερα ο όρος αυτό ακόμα και σήμερα;
3. Τι σημαίνουν τα αρχικά IUCN. (Αγγλικά και Ελληνικά); Τι γνωρίζετε για την οργάνωση στην οποία αναφέρονται;
4. Ποιες είναι τρεις οι βασικές αρχές που προβλέπει η "Παγκόσμια Στρατηγική Προστασίας - Διατήρησης" (World Conservation Strategy);
5. Αναφέρατε με την πλήρη ονομασία τους τρεις από τους Διεθνείς Οργανισμούς που ασχολούνται ενεργά με θέματα προστασίας της φύσης και προστατευόμενων περιοχών;
6. Γιατί χρησιμοποιήθηκε στη χώρα μας ο όρος "εθνικός δρυμός" για την κήρυξη των πρώτων προστατευόμενων περιοχών μας, αντί του όρου "εθνικό πάρκο" (national park) που είχε επικρατήσει σε διεθνή κλίμακα;
7. Πότε έγινε η πρώτη συντονισμένη ενέργεια για την κατοχύρωση του θεσμού των προστατευόμενων περιοχών σε παγκόσμιο επίπεδο; Η ανακήρυξη δηλαδή της πρώτης προστατευόμενης περιοχής. Σε ποια χώρα; Ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

8. Τι προέβλεπε η ανακήρυξη του πρώτου εθνικού πάρκου στο Yellowstone των ΗΠΑ, όσον αφορά το σκοπό και τη χρήση του από το κοινό;
9. Αναφέρατε επιγραμματικά τους ιδιαίτερους σκοπούς που εξυπηρετούν οι προστατευόμενες περιοχές.
10. Ποια είναι τα βασικά γνωρίσματα των προστατευόμενων περιοχών;
11. Δώστε έναν ορισμό των προστατευόμενων περιοχών που να ανταποκρίνεται στην έννοια και τα βασικά χαρακτηριστικά τους.
12. Ποιο είναι το βασικό κριτήριο επιλογής για την κήρυξη μιας περιοχής ως προστατευόμενης και οι σημαντικές παράμετροι με βάση τις οποίες αξιολογείται το κριτήριο αυτό;
13. Γιατί είναι δύσκολη η εφαρμογή ενιαία αποδεκτών κριτηρίων για την κατηγοριοποίηση των προστατευόμενων περιοχών;
14. Ποιος είναι ο διεθνής φορέας που εργάστηκε συστηματικά για τον καθορισμό ενιαίων κριτηρίων κατάταξης των προστατευόμενων περιοχών και σε ποιες κατηγορίες (επιγραμματικά) προτείνει την κατάταξή τους στην πλέον πρόσφατη προσπάθειά του το 1994;
15. Πως προσδιόρισε η Διεθνής Ένωση Προστασίας της Φύσης (IUCN) την έννοια και το σκοπό ίδρυσης εθνικών δρυμών στη 10η σύνοδό της το 1969 στο Νέο Δελχί.
16. Αναφέρατε επιγραμματικά τα βασικά θέματα οργάνωσης και διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, με τη σημασία των οποίων θα πρέπει να είναι εξοικειωμένο το προσωπικό τους.
17. Τι είναι το Σχέδιο Διαχείρισης μιας προστατευόμενης περιοχής, ποια τα βασικά θέματα τα οποία διαπραγματεύεται και σε τι συνίσταται η ιδιαίτερη χρησιμότητά του;
18. Ποιο είναι το πρωταρχικό κριτήριο για τον καθορισμό της οριογραμμής - και για την επιλογή - μιας περιοχής ως προστατευόμενης;
19. Τι εννοούμε με τον όρο "ζωνοποίηση" και ποιες είναι οι βασικές κατηγορίες επί μέρους ζωνών στις οποίες διακρίνεται μια προστατευόμενη περιοχή;
20. Από τι εξαρτάται η επέμβαση ή μη επέμβαση του ανθρώπου και η έντασή της για την εξασφάλιση των ιδιαίτερων οικολογικών αξιών μιας προστατευόμενης περιοχής, από την άποψη της διατήρησης των ειδών, των βιοτόπων και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος; Αναλύσατε την απάντησή σας.
21. Σε τι θα πρέπει να αποβλέπει η διαχείριση ώστε να ανταποκρίνεται στην αντίληψη ότι η επιτυχία μιας προστατευόμενης περιοχής εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ανάγκη να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι τοπικοί κάτοικοι και φορείς και οι δραστηριότητές τους στην περιφέρεια;
22. Αναφέρατε επιγραμματικά πέντε από τα βασικά καθήκοντα και τους ρόλους που καλείται να εκπληρώσει το προσωπικό μιας προστατευόμενης περιοχής, για να εξασφαλιστεί η επιτυχία στη διαχείρισή της.
23. Γιατί θα πρέπει οι επισκέψεις στους εθνικούς δρυμούς και τις προστατευόμενες γενικά περιοχές να διαφοροποιούνται από την έννοια του συνηθισμένου "καταναλωτικού τουρισμού";
24. Τι είναι αναψυχή; Δώσατε τον ορισμό που κυρίως επικρατεί στη διεθνή ορολογία
25. Τι θα πρέπει κυρίως να επιδιώκεται με την οργάνωση χώρων αναψυχής στα δάση και ποιο είναι το σημαντικό στοιχείο που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όσον αφορά το βαθμό ανάπτυξης δασών για αναψυχή, ώστε να ικανοποιούνται καλύτερα οι ανάγκες που οδηγούν τον άνθρωπο στο δάσος για την αναψυχή του και να μην αλλάζει η μορφή και ο χαρακτήρας του δάσους;
26. Εξηγείστε συνοπτικά τι είναι οι χώροι δασικής αναψυχής, τι προσφέρουν στους επισκέπτες

- τους και τι επιδιώκεται κυρίως με την δημιουργία των χώρων υπαίθριας αναψυχής, ιδιαίτερα στα περιαστικά δάση;
27. Ποιες δραστηριότητες αναψυχής θεωρούνται οι πιο κατάλληλες και προτείνεται συνήθως η οργάνωσή τους σε δάση και σε προστατευόμενες περιοχές.
 28. Αναφέρατε επιγραμματικά τα βασικά έργα - εργασίες που είναι αναγκαία για την λειτουργική οργάνωση ενός δάσους αναψυχής, ώστε να εξασφαλίζονται οι συνθήκες προστασίας του, να προσδιορίζεται καλύτερα ο χαρακτήρας του και να διευκολύνεται η λειτουργία του ως δάσους αναψυχής;
 29. Να αναφέρετε τα χαρακτηριστικά των χώρων δασικής αναψυχής που έχουν θετικές επιδράσεις στην προστασία των δασών από τη φωτιά.
 30. Ποιες είναι οι δύο βασικές αρχές που θα πρέπει να εξετάζονται στην κατασκευή έργων και την παροχή ευκολιών υπαίθριας αναψυχής;
 31. Σε τι αναφέρονται οι λειτουργικές απαιτήσεις των επισκεπτών σε χώρους δασικής αναψυχής και ποιες βασικές αρχές επιγραμματικά πρέπει να ικανοποιούνται στη δημιουργία εγκαταστάσεων και ευκολιών αναψυχής;
 32. Υπάρχει σήμερα οριστικά διαμορφωμένο και κατοχυρωμένο "σύστημα προστατευόμενων περιοχών" στη χώρα μας; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
 33. Ποιες είναι οι αναγνωρισμένες κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών στη χώρα μας, που αναφέρονται στη σχετική βιβλιογραφία, ανεξάρτητα από το ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς και την αποτελεσματικότητα διαχείρισής τους; Δώστε δύο παραδείγματα των περιοχών που γνωρίζετε σε κάθε κατηγορία.
 34. Σε ποιες περιφέρειες της χώρας δεν υπάρχουν καθόλου εθνικοί δρυμοί.
 35. Πως είναι χαρακτηρισμένες οι περιοχές: Στενά Νέστου, Δάσος Τιθορέας, Παρθένο Δάσος Ροδόπης, και σε ποιους νομούς βρίσκονται;
 36. Ποιος υγροβιότοπος είναι κηρυγμένος και ως εθνικός δρυμός;
 37. Ποιες περιοχές μας έχουν κηρυχθεί ως "Βιοσφαιρικά Αποθέματα" (Biosphere Reserves) και ποιες ως "Περιοχές Παγκόσμιας Κληρονομιάς; (εκτός των καθαρά πολιτιστικών περιοχών)
 38. Σε ποιες κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών ανήκουν οι παρακάτω: - Φραξιάς Λεσινίου Αιτωλ/νίας - Λίμνη Κερκίνη - Νήσος Δία - Νήσος Σαπιέντζα - Βίκος - Αώος
 39. Ποιες περιοχές μας έχουν ενταγεί στις ζώνες ειδικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ;. Αναφέρατε ονομαστικά τις περιοχές που γνωρίζετε και τις κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών στις οποίες ανήκουν στη χώρα μας;
 40. Σε τι συνίσταται η ιδιαίτερη αξία του δάσους Δαδιάς - Λευκίμης -Σουφλίου;
 41. Τι είναι το δίκτυο "NATURA 2000";
 42. Ποιοι είναι οι 11 Υγροβιότοποι Διεθνούς Σπουδαιότητας της σύμβασης RAMSAR που υπάρχουν στη χώρα μας;
 43. Ποια είναι η ιδιαίτερη αξία στο "Θαλάσσιο Πάρκο Βορείων Σποράδων";
 44. Ποια είναι τα κύρια χωριά, (εκτός από το δήμο Κόνιτσας) που βρίσκονται μέσα ή κοντά στα όρια του εθνικού δρυμού Βίκου - Αώου από τα οποία γίνεται η προσέγγιση μέσα στο δρυμό; Αναφέρατε τουλάχιστον πέντε.
 45. Ποιος ήταν ο κύριος σκοπός ίδρυσης του εθνικού δρυμού Αίνου Κεφαλλονιάς;
 46. α) Ποιο είναι το κύριο είδος δασικού δένδρου που κυριαρχεί στον εθνικό δρυμό Οίτης; β) Σε τι συνίσταται η ιδιαίτερη αξία του οροπεδίου Λειβαδιές στον εθνικό δρυμό Οίτης;
 47. Πόσα χωριά υπάρχουν μέσα στον εθνικό δρυμό Πρεσπών; Λιγότερα ή περισσότερα από 10; Γράψτε τα ονόματα από 5 χωριά του δρυμού που γνωρίζετε.

48. Απαντήστε στα παρακάτω για τον εθνικό δρυμό Ολύμπου: - ποια είναι η υψηλότερη κορυφή και το υψόμετρό της; - πόσα περίπου είδη φυτών υπάρχουν; 800, 1200, 1500, 1700 ή 1900; - Δώστε τα ονόματα δύο ορειβατικών καταφυγίων που υπάρχουν μέσα στον εθνικό δρυμό.
49. Ποια είναι τα δύο είδη πελεκάνων που υπάρχουν μέσα στον εθνικό δρυμό Πρεσπών; Δώστε την επιστημονική και την κοινή ονομασία τους. Ποιο από τα δύο είδη θεωρείται απειλούμενο σε παγκόσμιο επίπεδο;
50. Για ποιο σπάνιο είδος θηλαστικού είναι σημαντικός βιότοπος ο εθνικός δρυμός Πίνδου; Ποια άλλα είδη θηλαστικών υπάρχουν στο δρυμό;
51. Ποιο είναι το πλέον χαρακτηριστικό είδος σπάνιου φυτού που υπάρχει στον εθνικό δρυμό Παρνασσού;
52. Λέγεται ότι στον εθνικό δρυμό Πάρνηθας ζουν ακόμα ελάφια και υπάρχουν πάνω από 1.000 είδη φυτών. Είναι σωστή η άποψη αυτή;
53. Ποια είναι η επίσημη ονομασία του δρυμού που είναι γνωστός ως εθνικός δρυμός Σαμαριάς; Που οφείλεται και γιατί επικράτησε το όνομα Σαμαριά; Είναι ανοικτός στους επισκέπτες όλο το χρόνο ο δρυμός; Επιτρέπεται η παραμονή επισκεπτών μέσα στο δρυμό κατά τη διάρκεια της νύχτας;
54. Πότε ιδρύθηκε ο εθνικός δρυμός Πρεσπών; Από ποια λίμνη τη Μικρή ή τη Μεγάλη Πρέσπα το μεγαλύτερο μέρος της είναι στην Ελλάδα; Με ποια άλλη χώρα μοιραζόμαστε τη λίμνη αυτή;
55. Ποιες διεθνείς διακρίσεις έχουν απονεμηθεί στον εθνικό δρυμό Λευκών Ορέων; (εθνικός δρυμός Σαμαριάς).
56. Ποιος εθνικός δρυμός παρουσιάζει ιδιαίτερο ιστορικό, γεωλογικό -μεταλλευτικό και παλαιοντολογικό ενδιαφέρον; Που βρίσκεται και πότε κηρύχθηκε ως εθνικός δρυμός;
57. Πόσες και ποιες προστατευόμενες περιοχές υπάρχουν στην Πελοπόννησο;
58. Σε ποιες κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών έχουν χαρακτηριστεί οι παρακάτω περιοχές: Στενά των Τεμπών - Πάρνηθα - Στενά Νέστου - Φοινικοδάσος Βάι - Παρνασσός.
59. Αναφέρατε (αν υπάρχουν) τους εθνικούς δρυμούς στους οποίους έχει θεσπιστεί εισιτήριο εισόδου επίσκεψης.
60. Σε ποια κατηγορία προστατευόμενων περιοχών είναι χαρακτηρισμένο (αν είναι) το "Απολιθωμένο Δάσος Λέσβου"; Πόση είναι περίπου η συνολική του έκταση και ποιες Κοινότητες ή Δήμοι προσδιορίζουν τη θέση του;

4.3. Περιβαλλοντική εκπαίδευση – ενημέρωση

1. Από ποια επί μέρους στάδια πρέπει απαραίτητα να περνάει η διαδικασία υλοποίησης ενός προγράμματος Δημοσίων Σχέσεων;
2. Ποια είναι τα βασικά πράγματα που πρέπει να αποφασίσετε πριν καταλήξετε στην επιλογή μιας συγκεκριμένης εκδήλωσης;
3. Ποια θέματα περιλαμβάνει ένα Γενικό Διάγραμμα Οργάνωσης μιας εκδήλωσης;
4. Σε ποια ερωτήματα πρέπει οπωσδήποτε να απαντάει η πρόσκληση που σχεδιάζετε για μια εκδήλωση;
5. Ποιοι είναι οι παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται η επιτυχία μια ομιλίας;
6. Ποιοι είναι οι παράγοντες που πρέπει να έχετε υπόψη σας μετά την οργάνωση μιας εκδρομής προκειμένου να εξασφαλισθεί η επιτυχία της;
7. Ποια είναι τα καθήκοντα του Ξεναγού - Αρχηγού μιας εκδρομής;
8. Αναφέρετε αίτια που μπορούν να οδηγήσουν στον αρνητικό επηρεασμό της επικοινωνίας και

- της αντικειμενικής πληροφόρησης μεταξύ δασοπονίας και κοινής γνώμης.
9. Ποιοι παράγοντες είναι δυνατό να επηρεάσουν την αντικειμενική πληροφόρηση μεταξύ δασοπονίας (πομπού) και κοινής γνώμης (δέκτη);
 10. Τι ονομάζουμε επικοινωνία και ποια τα βασικά της συστατικά;
 11. Δώστε συγκεκριμένα παραδείγματα συστημάτων επικοινωνίας σχετικών με την Δασοπονία;
 12. Ποιες ιδιότητες πρέπει να έχουν τα άτομα που ασχολούνται με δημόσιες σχέσεις;
 13. Σε τι συνίσταται η τυποποιημένη μέθοδος του ερωτηματολογίου;
 14. Ποιοι δυνατοί τύποι ερωτήσεων εφαρμόζονται κατά την εφαρμογή του ερωτηματολογίου; Δώστε τον ορισμό για κάθε τύπο. Πότε χρησιμοποιείται κάθε τύπος, ποια τα πλεονεκτήματα και ποια τα μειονεκτήματα του;
 15. Τι ονομάζουμε "κλειστές" και τι "ανοικτές" ερωτήσεις; Πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα. Πότε εφαρμόζεται ο κάθε τύπος; Από τι εξαρτάται η εφαρμογή του κάθε τύπου;
 16. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των εισαγωγικών ερωτήσεων ενός ερωτηματολογίου;

4.4. Προστασία Φυσικών Περιοχών

1. Τι ζημιές μπορεί να προκαλέσει στη βλάστηση η παρατεταμένη ξηρασία; Ποια είδη δασικών δένδρων προσβάλλονται περισσότερο από την ξηρασία;
2. Τι είναι η φλοιόκαυση και τι είναι οι παγοραγάδες; Που οφείλονται;
3. Τι ζημιές μπορεί να προκαλέσει στο δάσος ο δυνατός άνεμος;
4. Τι ζημιές προκαλούν στη δασική βλάστηση ο πρῶιμος ή οι ὄψιμοι παγετοί;
5. Τι προκαλεί τις μεγαλύτερες ζημιές στα δάση της κεντρικής Ευρώπης σήμερα;
6. Υπάρχουν ζημιές στα ελληνικά δάση από τη ρύπανση της ατμόσφαιρας και σε ποιες περιοχές;
7. Τι επιπτώσεις έχει η ηχορύπανση σε ένα καλά οργανωμένο φυσικό οικοσύστημα;
8. Από ποιες ανθρώπινες δραστηριότητες κινδυνεύουν οι υδροβιότοποι;
9. Που οφείλεται η δραστική μείωση των πληθυσμών της άγριας πανίδας στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια;
10. Πως επιδρά η βοσκή της νομαδικής κτηνοτροφίας στην εξέλιξη ενός δάσους;
11. Τι επιπτώσεις μπορεί να έχει στην άγρια πανίδα η διχοτόμηση ενός φυσικού οικοσυστήματος από ένα μεγάλο συγκοινωνιακό έργο;
12. Τι προβλήματα δημιούργησε στα δασικά οικοσυστήματα το δίκτυο των δασικών δρόμων και πως αυτά μπορούν να περιορισθούν;
13. Τι προβλήματα δημιούργησε στους υδροβιότοπους η εντατική γεωργία και πως μπορούν αυτά να περιορισθούν;
14. Πως επηρέασε τα παρόχθια οικοσυστήματα και τους υδροβιότοπους η εντατική εκμετάλλευση του νερού και οι γεωτρήσεις;
15. Με ποιους τρόπους μπορεί να αντιμετωπισθεί η διάβρωση ορεινών εδαφών;
16. Τι κινδύνους εγκυμονεί η εισαγωγή ξενικών ειδών στις αναδασώσεις;
17. Ποια ελληνικά κωνοφόρα προσβάλλει η λιτανεύουσα πευκοκάμπια;
18. Ποια είναι η πιο επικίνδυνη ασθένεια της καστανιάς και που οφείλεται;
19. Που οφείλεται η ξήρανση του αιθαλούς κυπαρισσιού στην Ελλάδα σήμερα;
20. Ποια είναι τα έντομα που προκαλούν επιδημικές προσβολές στα δρυοδάση;
21. Αναφέρατε μερικά φλοιοφάγα έντομα της ελάτης.
22. Ποια είναι η ασθένεια που προκάλεσε τις μεγαλύτερες ζημιές στις φτελιές της Ευρώπης;

23. Τι είναι η βιολογική και τι η χημική καταπολέμηση των βλαπτικών εντόμων και ασθενειών στα δάση;
24. Γιατί προτιμάται η βιολογική αντί της χημικής καταπολέμησης των εντόμων;
25. Που οφείλεται η τήξη των σπορίων;
26. Τι ζημιές προκαλεί στα ελατοδάση ο ιξός (*viscum album*)
27. Σε ποια δασικά δένδρα εγκαθίσταται το παράσιτο *Loranthus europeus*;
28. Από ποια φυσικά αίτια μπορεί να προκληθεί πυρκαγιά σε ένα δάσος;
29. Από ποιες ανθρώπινες δραστηριότητες μπορεί να προκληθεί πυρκαγιά στο δάσος;
30. Ποια μηχανήματα ή εγκαταστάσεις μπορεί να προκαλέσουν πυρκαγιά στο δάσος;
31. Τι επιδιώκεται συνήθως με τους κακόβουλους εμπρησμούς;
32. Ποιες καιρικές συνθήκες εννοούν την εκδήλωση και την επέκταση μιας πυρκαγιάς
33. Ποιοι χειρισμοί στη βλάστηση μπορεί να μειώσουν τις πιθανότητες εκδήλωσης μιας πυρκαγιάς;
34. Ποια βασικά έργα υποδομής, πρέπει να υπάρχουν σε ένα δάσος για να διευκολύνουν την κατάσβεση μιας πυρκαγιάς;
35. Ποιες κτιριακές εγκαταστάσεις είναι απαραίτητες για ένα πλήρες σύστημα πρόληψης και καταστολής των πυρκαγιών;
36. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των επιγείων μέσων κατάσβεσης.
37. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα εναέριων μέσων κατάσβεσης.
38. Ποιες κατηγορίες μηχανημάτων και οχημάτων ενεργοποιούνται για την κατάσβεση μιας πυρκαγιάς από το έδαφος;
39. Ποια ατομικά εξαρτήματα και εργαλεία πρέπει να έχει ένας πυροσβέστης σε μια δασική πυρκαγιά;
40. Ποιες ενέργειες κάνουμε όταν αντιλαμβανόμαστε εστία πυρκαγιάς στο δάσος;
41. Ποιες ενέργειες κάνει ο επικεφαλής μιας ομάδας πυροσβεστών ή εθελοντών πολιτών, για την ασφάλειά τους κατά την κατάσβεση μιας πυρκαγιάς;
42. Ποιες ενέργειες κάνει ο συντονιστής του έργου κατασβέσεως μιας πυρκαγιάς κατά τα πρώτα στάδια;
43. Για πόσο διάστημα πρέπει να επιτηρείται η πυρκαγιά μετά την κατάσβεση ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος αναζωπύρωσης;
44. Τι είναι το αντιπύρ και πότε εφαρμόζεται;
45. Ποια βασικά εξαρτήματα πρέπει να έχει ένας μετακινούμενος πυροφύλακας ή ένας παρατηρητής σε πυροφυλάκειο;

4.5. Εφαρμογή Νομοθεσίας και Στελέχωση Φυλακίων

1. Ποιες οι διατάξεις του Συντάγματος για τα δάση και το περιβάλλον; Αναλύστε.
2. Πως προσδιορίζεται από την ισχύουσα Δασική Νομοθεσία η έννοια του δάσους;
3. Πως προσδιορίζεται από την ισχύουσα Δασική Νομοθεσία η έννοια της δασικής έκτασης;
4. Ποιες κατηγορίες εδαφών χαρακτηρίζονται δασικά εδάφη;
5. Ποια είναι η διάκριση των δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων από απόψεως ιδιοκτησίας;
6. Ποια η διαδικασία για την αναγνώριση μη δημοσίων δασών;
7. Για ποιους λόγους επιβάλλεται η ενιαία αντιμετώπιση δημοσίων και μη δημοσίων δασών αναφορικά με τη διαχείρισή τους;
8. Τι είναι τα διαχειριστικά σχέδια ή διαχειριστικές μελέτες δασών και δασικών συμπλεγμάτων;
9. Τι είναι οι Δασικές Αστυνομικές Διατάξεις; Ποιος τις εκδίδει και ποιο το αντικείμενο τους;

10. Τι είναι προσήμανση; Σε ποιες περιπτώσεις και με ποιες προϋποθέσεις μπορεί να γίνει υλοτομία χωρίς προσήμανση;
11. Τι έγγραφο οφείλει να επιδείξει ο ενοικιαστής υλοτόμος σε δημόσιο και μη δημόσιο δάσος ώστε να θεωρείται νόμιμη η από αυτόν ενεργούμενη υλοτομία;
12. Ποιες οι υποχρεώσεις γενικώς των ενεργούντων υλοτομία σε δάσος;
13. Αναφέρετε όσες περιπτώσεις γνωρίζεται στις οποίες, βάσει της κείμενης Δασικής Νομοθεσίας, δύναται να απαγορευθεί η βοσκή σε δάση δημόσια ή ιδιωτικά. Με ποιο τρόπο δύναται να απαγορευθεί η βοσκή;
14. Τι είναι μίσθωμα και τι δασικός φόρος; Σε ποιες περιπτώσεις επιβάλλεται κάθε ένα και πότε καταβάλλονται;
15. Δώστε την έννοια της δασοπολιτικής επιτήρησης του κράτους.
16. Σε ποιες κατηγορίες περιοχών απαγορεύεται η θήρα κατά το άρθρο 256 του Δασικού Κώδικα;
17. Σε ποιες περιπτώσεις επιτρέπεται ο φόνος και η ταρίχευση μη θηρεύσιμων θηραμάτων; Ποιος εκδίδει τη σχετική άδεια;
18. Ποιες οι υποχρεώσεις του αντιλαμβανόμενου πυρκαγιά εντός δάσους ή δασικής έκτασης ή πλησίον αυτών
19. Τι είναι διασωθέντες αγροί; Ποια διάταξη νόμου ρυθμίζει τα σχετικά με την αναγνώριση επί της κυριότητας των διασωθέντων αγρών;
20. Τι ισχύει για διασωθέντες αγρούς που βρίσκονται μέσα σε εθνικούς δρυμούς, αισθητικά και προστατευτικά δάση και δασικές εκτάσεις, υδροβιότοπους και διατηρητέα μνημεία της φύσης αν κατά τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας αναγνωρισθεί ότι δεν ανήκουν στην κυριότητα του δημοσίου;
21. Τι είναι ιδιωτικοί δασοφύλακες; Ποια τα καθήκοντα τους;
22. Ποια τα καθήκοντα των δασικών, δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων σε παράνομη θήρα;
23. Ποια η βασικότερη νομοθεσία (Διεθνής και Εθνική) για την προστασία της πανίδας και των βιοτόπων της;
24. Πότε έγινε η πρώτη νομοθεσία για την καθιέρωση προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα; Τι προέβλεπε η βασική διάταξη της και σε ποια περιοχή εφαρμόστηκε για πρώτη φορά;
25. Είναι δυνατή η επιβολή απαλλοτρίωσης εκτάσεων ή άλλων δικαιωμάτων στις περιφερειακές ζώνες των εθνικών δρυμών για την εξυπηρέτηση των σκοπών της κηρύξεώς τους; Ποια είναι η σχετική νομοθεσία που ρυθμίζει το θέμα αυτό;
26. Με ποια πράξη της διοίκησης (Νόμο, Προεδρικό Διάταγμα ή Υπουργική Απόφαση) κηρύσσονται οι εθνικοί δρυμοί; Ισχύει το ίδιο για τα αισθητικά δάση; Ποια είναι η διαδικασία προώθησης της σχετικής πράξης; Ισχύει το ίδιο για τα Διατηρητέα Μνημεία της Φύσεως, ανεξάρτητα αν πρόκειται για εκτάσεις ή μεμονωμένα δέντρα;
27. Αναφέρατε τη σχετική νομοθεσία που προβλέπει την ελάχιστη έκταση που θα πρέπει να έχουν οι πυρήνες των εθνικών δρυμών και αναλύστε τι ακριβώς προβλέπει.
28. Τι μπορεί να χαρακτηριστεί ως "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσεως"; Δώσατε πλήρη ανάλυση στην απάντησή σας και αναφέρατε επίσης τη διαδικασία με την οποία γίνεται ο χαρακτηρισμός.
29. Ποια θα πρέπει να είναι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η ελάχιστη έκταση στις "περιφερειακές ζώνες" των εθνικών δρυμών και με ποιο τρόπο θα πρέπει να οργανώνεται η εκμετάλλευσή της; Πότε είναι δυνατό να παραλείπεται η ζώνη αυτή;
30. Τι προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία για τον τρόπο με τον οποίο ρυθμίζονται τα της οργανώσεως, λειτουργίας και διαχειρίσεως εκάστου εθνικού δρυμού;

31. Σε ποια περίπτωση είναι δυνατή η τοποθέτηση διαφημιστικών πινακίδων και αγγελιών μέσα στους πυρήνες των εθνικών δρυμών, σύμφωνα με την ισχύουσα περί δρυμών νομοθεσία;
32. Επιτρέπεται η εκρίζωση ή συλλογή και η μεταφορά φυτικών ειδών στους πυρήνες των εθνικών δρυμών για επιστημονικούς σκοπούς; Ισχύει το ίδιο στις περιφερειακές ζώνες των εθνικών δρυμών και στα αισθητικά δάση; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
33. Ποιες τιμές ή άλλα μέτρα προβλέπονται για τους παραβάτες των απαγορεύσεων και των μέτρων προστασίας των εθνικών δρυμών, σύμφωνα με την περί δρυμών ισχύουσα νομοθεσία;
34. Τι είναι "προστατευτικά δάση". Σε ποιες περιπτώσεις χαρακτηρίζονται ως "απολύτως προστατευτικά". Αναφέρατε δύο περιπτώσεις εκτάσεων που μπορούν να χαρακτηριστούν ως "προστατευτικά δάση".
35. Γράψτε ποιες από τις παρακάτω ειδικές διατάξεις διαχείρισης των προστατευτικών δασών είναι σωστές και ποιες λάθος; - Επιτρέπεται η μετατροπή και αλλαγή του είδους της φυτείας μετά από άδεια του νομάρχη. - Επιτρέπονται οι υλοτομίες σε σπερμοφυή δάση μόνον κατ' επιλογήν κατόπιν προσημάνσεως. - Απαγορεύονται εντελώς οι υλοτομίες στα πρεμνοφυή δάση. - Ο νομάρχης μετά από γνώμη των αρμοδίων τοπικών δασικών αρχών μπορεί να καθορίζει τη μορφή της εκμετάλλευσης ιδιωτικών δασικών εκτάσεων σε λεκάνες απορροής ή σε κεκλιμένες πλαγιές λόφων και βουνών.
36. Ποια είναι η σχέση των αισθητικών δασών και των περιφερειακών ζωνών των εθνικών δρυμών, όσον αφορά τα μέτρα προστασίας, οργάνωσης και βελτίωσής τους; Αναλύστε την απάντησή σας με αναφορά στην υφιστάμενη νομοθεσία.
37. Πόσες και ποιες κατηγορίες περιοχών ή στοιχείων της φύσης και του τοπίου προβλέπονται σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.1650/1986;
38. Ποια ήταν η ιδιαίτερη σημασία για την προστασία της φύσης και του τοπίου από την επέκτασή στα 1950 του νόμου "περί αρχαιοτήτων" (Ν. 5351/1932) και στα "μνημεία της σύγχρονης εποχής";
39. Γράψτε ακριβώς το θέμα (τίτλο) του Προεδρικού Διατάγματος 67/1981 (Φ.Ε.Κ. 23Α και 43Α) όπως εμφανίζεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
40. Γνωρίζετε αν με την έκδοση του Ν. 1650/1986, που προβλέπει νέες κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών, καταργήθηκαν οι διατάξεις που αναφέρονται στους εθνικούς δρυμούς, τα αισθητικά δάση και τα διατηρητέα μνημεία της φύσεως; Αναλύστε την απάντησή σας.
41. Σε τι αποσκοπεί ο χαρακτηρισμός ορισμένων περιοχών ως καταφυγίων θηραμάτων, ελεγχόμενων κυνηγετικών περιοχών και εκτροφείων θηραμάτων, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί θήρας (άρθρο 253 του Ν.Δ. 86/1969, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.Δ. 177/1985);
42. Γιατί ο εθνικός δρυμός Σουνίου κηρύχθηκε με νόμο (το άρθρο 17 του Ν.Δ. 996/1971 - Φ.Ε.Κ. 192Α -) και όχι με Προεδρικό Διάταγμα όπως όλοι οι υπόλοιποι εθνικοί δρυμοί;
43. α) Πως είναι αλλιώς γνωστή η "Συμφωνία επί των Διεθνούς ενδιαφέροντος Υγροτόπων, ιδία ως Υγροβιοτόπων"; Πότε επικυρώθηκε από τη χώρα μας;
β) Ποια σύμβαση είναι γνωστή ως CITES
44. Ποιο είναι το θέμα (τίτλος) της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ;
45. Τι είναι το δίκτυο "NATURA 2000";
46. Πότε δημιουργήθηκε στη χώρα μας Υπουργείο για θέματα περιβάλλοντος. Ποια ήταν η αρχική του ονομασία και πως ονομάζεται σήμερα;
47. Υπάρχουν στην Ελλάδα θαλάσσια πάρκα; Αναφέρατε αν ξέρετε κάποιο που έχει κηρυχθεί με ειδικό προεδρικό διάταγμα και πότε κηρύχθηκε.

48. Ποια νομοθεσία εφαρμόζεται για θέματα προστασίας της φύσης και προστατευόμενων περιοχών μέχρι τα μέσα της 10ετίας του 1970 και ποιος φορέας έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα και ευθύνη για την εφαρμογή της;
49. Ποιος σημαντικός νόμος για θέματα περιβάλλοντος εκδόθηκε το 1986 και ποιες είναι οι σημαντικές ρυθμίσεις του (επιγραμματικά) για θέματα προστασίας της φύσης και του τοπίου;
50. Ποιο άρθρο του Ν. 1650/1986 προβλέπει τη διαδικασία "μέτρων προδιασφάλισης" Σε ποιες περιπτώσεις εφαρμόζεται το μέτρο αυτό και με ποια διαδικασία; Αναφέρατε παραδείγματα (περιοχές) στις οποίες εφαρμόστηκε.
51. Ποιες είναι οι σημαντικότερες διεθνείς συμβάσεις- συμφωνίες (επιγραμματικά) για θέματα προστασίας της φύσης και προστατευόμενων περιοχών, που έχουν επικυρωθεί και εφαρμόζονται και στη χώρα μας;
52. Ποιος φορέας έχει την αρμοδιότητα και την ευθύνη για την επιλογή, κήρυξη, προστασία και διαχείριση των "Αισθητικών Δασών" και των "Διατηρητέων Μνημείων της Φύσης"; Ποια είναι η βασική νομοθεσία που εφαρμόζεται;
53. Ποιος φορέας είναι αρμόδιος για τα καταφύγια θηραμάτων, τα εκτροφεία θηραμάτων και τις ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές; Υπάρχουν δικαιοδοσίες άλλων φορέων για τις παραπάνω περιοχές και για θέματα θήρας γενικά στη χώρα μας; Αναφέρατε τις βασικές διατάξεις της νομοθεσίας περί θήρας.
54. Ποιες είναι οι βασικές αρμοδιότητες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.) σε θέματα προστασίας της φύσης; Έχει το Υπουργείο αυτό "εκτελεστικές" αρμοδιότητες, όπως π.χ. δίωξης των παραβατών, κατάσχεσης μέσων παράνομων πράξεων κ.λ.π. Σχολιάσατε την απάντησή σας.
55. Ποιος φορέας είχε την αρμοδιότητα για την κήρυξη "Τοπίων Φυσικού Κάλλους" μέχρι το 1984. Ποιος έχει σήμερα την αρμοδιότητα αυτή;

4.6. Ασφάλεια Επισκεπτών και παροχή Πρώτων Βοηθειών.

1. Ποιους κανόνες πρέπει να γνωρίσει ο εργαζόμενος σε δασικές εργασίες αναφορικά με την κάλυψη των αναγκών του σε υγρά;
2. Είναι παραδεκτό ότι μεγάλη σημασία για την ασφάλεια και την υγεία των απασχολούμενων σε δασικές εργασίες έχει και η πρόβλεψη περιόδων ανάπαυσης κατά την διάρκεια της εργασίας. Αναφέρατε την απαιτούμενη χρονική διάρκεια και την κατανομή των περιόδων ανάπαυσης σε έκτακτες κλιματικές συνθήκες (πολύ θερμός ή ψυχρός καιρός).
3. Τι μέτρα πρέπει να παίρνει ο απασχολούμενος σε δασικές εργασίες σε περιοχές που υπάρχουν δηλητηριώδη φίδια;
4. Ποιοι κανόνες πρέπει να τηρούνται κατά τη χρήση χειροκίνητων εργαλείων στις δασικές εργασίες για να προληφθούν ατυχήματα;
5. Είστε ξεναγός, επικεφαλής ομάδας περιηγητών και κατά την πεζοπορία σας προς τα σημεία ενδιαφέροντος περνάτε από δασική εκμετάλλευση όπου υπάρχει εγκατάσταση εναέριας συρματομεταφοράς ξυλείας. Αποφασίζετε και οδηγείτε την ομάδα στην εγκατάσταση για ενημέρωση, όταν ξαφνικά αντιλαμβάνεσθε θύελλα με κεραυνούς να πλησιάζει σε απόσταση μικρότερη των τριών χιλιομέτρων. Ποια είναι η ελάχιστη απόσταση από το κύριο εναέριο συρματοσχοίνο όπου θα πρέπει να αναζητήσετε πρόσκαιρο κατάλυμα ασφαλές για σας και για την ομάδα που συνοδεύετε;
6. Ποια είδη συνθέτουν τον εξοπλισμό ατομικής προστασίας των δασεργατών

7. Τι σημεία πρέπει να αποφεύγετε εάν κατά τη διάρκεια θύελλας με αστραπές και βροντές βρίσκεσθε σε δασική περιοχή;
8. Ποιους βασικούς κανόνες πρέπει να έχει κανείς υπόψη του κατά την πεζοπορία σε δάσος προκειμένου να εξαλείψει τους πιθανούς κινδύνους που αυτή συνεπάγεται;
9. Ποιο είναι σε γενικές γραμμές το έργο των εργοδοτών, αναφορικά με την πρόληψη ατυχημάτων και την επαγγελματική υγεία;
10. Τι εφόδια πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνει το κουτί πρώτων βοηθειών που οφείλει να φέρει μαζί της μια ομάδα δασεργατών κατά την παραμονή της στο δάσος;
11. Τι πρέπει να γνωρίζεται και πώς οφείλετε να ενεργήσετε σε περίπτωση που σε κάποιο μέλος της ομάδας που συνοδεύετε προκληθεί σοβαρό ατύχημα;
12. Ποια εφόδια πρέπει να περιλαμβάνει ο ατομικός εξοπλισμός κατά την αναρρίχηση σε υψηλά δένδρα; Τι μέτρα και τι προφυλάξεις πρέπει να λαμβάνονται και την αναρρίχηση;
13. Εξηγήστε τους λόγους που επιβάλλουν ειδική φροντίδα κατά τη ρίψη ξηρών δένδρων. Ποια τεχνική πρέπει να ακολουθείται και τι προφυλάξεις πρέπει να λαμβάνονται για την ασφαλή ρίψη;
14. Ποιοι κίνδυνοι είναι πιθανό να παρουσιασθούν κατά την εργασία αποκλάδωσης; Τι μέτρα και τι προφυλάξεις πρέπει να παίρνει, ο εκτελών εργασία αποκλάδωσης για την ασφάλεια του;
15. Ποιους κανόνες πρέπει να γνωρίζει ο εργαζόμενος σε δασικές εργασίες αναφορικά με τη χρήση οιοπνευματωδών ποτών;
16. Ποιους κανόνες πρέπει να γνωρίζει και τι μέτρα προφύλαξης πρέπει να παίρνει ο χειριστής φορητού μηχανοκίνητου θαμνοκοπτήρα;
17. Ποιοι λόγοι επιβάλλουν τη χρήση κράνους από τους απασχολούμενους σε ορισμένες κατηγορίες δασικών εργασιών; Περιγράψτε τις προδιαγραφές που πρέπει να έχει το κράνος.